

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม

พ.ศ.2521 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราช ดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้านพระบาทห้วยต้ม ทอดพระเนตร สภาพความเป็นอยู่ของราษฎรที่อพยพมาจากอำเภอ แม่ละมาด และอำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ชาวบ้านขาดแคลนที่ทำกิน และเป็นโรคขาดสารอาหารโดยเฉพาะเด็กเล็ก ทรงมีพระราช ดำรัสว่า “การที่ชนเผ่าปกากะญอ อพยพมาอยู่รวมกันเช่นนี้

เป็นผลดีต่อสภาพป่าไม้ต้นน้ำลำธาร เป็นการลดพื้นที่ปลูกฝิ่นทางอ้อมอีกด้วย” จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับ หมู่บ้านพระบาทห้วยต้ม ให้อยู่ภายใต้ในการดูแลของมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ให้เกิดการพึ่งพาตนเอง ส่งเสริมการปลูกพืชเขตหนาว ตลอดจนการฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพแวดล้อมให้มีความอุดม สมบูรณ์

ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา ครอบคลุมพื้นที่ 24,163 ไร่

ความสูงจากระดับน้ำทะเล 400 – 700 เมตร

อุณหภูมิเฉลี่ย 25 องศาเซลเซียส

ประชากร ชาวไทยภูเขาเผ่าปกากะญอและคนพื้นเมืองรวม 11 หมู่บ้าน จำนวนกว่า 12,150 คน

ปัจจุบันศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม ได้จัดทำแปลงทดสอบสาธิตและส่งเสริมเกษตรกรปลูก พืชผักภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย เช่น ระบบการเพาะปลูกที่ดี (GAP) และส่งเสริมการปลูก ไม้ผล พืช ไร่ และ เลี้ยงสัตว์ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแก่เกษตรกร สนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านตามแนว พระราชดำริป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยการปลูกหญ้าแฝก รณรงค์การลดการใช้ สารเคมี และเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน โครงการ หมู่บ้านสะอาด หมู่บ้านปลอดภัยเสพติด การอบรมยูวเกษตร ส่งเสริมการอนุรักษ์งานหัตถกรรมของชาวปกากะญอ ที่มีความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ ตลอดจนเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรที่สูงแก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป

ผลผลิตหลัก มะระหยก มะระขาว คะน้ายอด คะน้ำฮ่องกง ผักกาดกวางตุ้ง แอสพาราگัส คะน้ำฮ่องกงอินทรีย์ กระเจี๊ยบเขียวอินทรีย์ พริกกระเหรียง มะม่วงนวลคำ มะม่วงอาร์ทุอีทุ เสาวรส เคพกูสเบอร์รี่ งาดำ ถั่วขาว

จุดเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม

จุดเรียนรู้ภายในศูนย์

- แปลงสาธิตการปลูกพืชผัก ไม้ผล ตามฤดูกาล
ตลอดปี: มะระหยก มะระขาว ค่น้ำฮ่องกง เบปี่ฮ่องเต้ เสาวรส
ตามฤดูกาล: มะม่วงนวลคำ (พ.ค. - มิ.ย.) องุ่น (พ.ค. - ธ.ค.) เคพกูสเบอร์รี่ (พ.ย. - เม.ย.)

จุดเรียนรู้ชุมชน

- วัดพระพุทธรูปห้วยต้ม ได้แก่ ศาลาบูชาพระศรีระทิพย์ของหลวงปู่ครูบาชัยยะวงศาพัฒนา รอยพระพุทธรูปบาท น้ำบ่อทิพย์ ใจบ้าน พระมหาธาตุเจดีย์ศรีเวียงชัย
- วิถีชีวิตของชาวปกากะญอที่บ้านน้ำบ่อน้อย การแต่งกายชุดประจำเผ่า ผ้าทอวิถีชีวิตชาว ปากากะญอที่บ้านน้ำบ่อน้อย การปลูกฝ้าย ปั่นฝ้าย การย้อมสี การทอผ้า การจักสานไม้ไผ่ และการทำสร้อยจากกะลามะพร้าว
- ประเพณีเปลี่ยนผ้าหลวงปู่ครูบาชัยยะวงศาพัฒนา ทุกวันที่ 17 พฤษภาคม ของทุกปี
- การทำบุญตักบาตรทุกวันพระ ณ ศาลาตักบาตร วัดพระพุทธรูปห้วยต้ม

ที่พัก-อาหาร

- โฮมสเตย์ที่หมู่บ้านพระบาทห้วยต้ม 7 หลัง
- ร้านอาหารมังสวิรัตินชุมชนและร้านจำหน่ายของที่ระลึก

การเดินทาง

- **เส้นทางที่ 1** จากตัวเมืองเชียงใหม่ ระยะทาง 160 กิโลเมตร ใช้ทางหลวงหมายเลข 106 เชียงใหม่-ลำพูน ผ่านตำบลบ้านโฮ่ง ป่าซาง ไปจนถึงตัวอำเภอลี่ แล้วเลี้ยวขวาตามทางหลวงหมายเลข 1087 ถึงหลักกิโลเมตรที่ 7 จะมีทางแยกซ้ายมือไปอีก 1 กิโลเมตร จนถึง ที่ตั้งศูนย์
- **เส้นทางที่ 2** จากเมืองเชียงใหม่สามารถใช้ทางหลวงหมายเลข 108 (สายเชียงใหม่ - ฮอด) ผ่านดอยเต่าแล้วเข้ามาที่อำเภอลี่

.....

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม
บ้านหนองปู หมู่ 9 ต.นาทราย อ.ลี่ จ.ลำพูน 51110
โทร. 08 1783 0514 อีเมล: pb7021rpf@gmail.com